

Ἐτεὶ 1737 ἐξεληνισθεὶς ὑπὸ τοῦ Κεφαλλῆνος Ἀθανασίου Σκιαδᾶ ἐτυπώθη ἡ
Βενετία.

— Ἰστορία παλαιᾶς καὶ νέας Διαθήκης ἐκ τοῦ ἵταλικοῦ μετὰ χαλκογρα-
φῶν καὶ ἔξηγήσεων ἐκ τῶν πατέρων. Ἐνετήσι 1737.

— Ἑλληνικὴ γραμματικὴ, καὶ ποιητικὴ μέθοδος. Ἐνετήσι 1769, 1778,
καὶ 1784.

— Λόγοι ἐκκλησιαστικοί.

— Στιχουργήματα.

Φιλόθεος ὁ Κύπρου.

Περὶ τοῦ λογίου τούτου ἀρχιεπισκόπου λέγει ταῦτα ὁ συμπολίτης
του Κυπριανός⁽¹⁾. « Ἀναβάτε δὲ ἐπὶ τοῦ θρόνου μετὰ τὸν Σίλβεστρον
» ὁ φιλεπιστήμων διδάσκαλος κύριος Φιλόθεος ἐκ Γαλάτων κώμης, ὃς
» ἐν Κωνσταντινούπολει χρόνους ἀρκετοὺς διατελέσας, καὶ μαθητὰς
» ἐκ τῶν ἐπισήμων οἷκων εὐγενῶν ἐκεῖσε λαβὼν, μάλιστα τὸν Κρι-
» τίαν ἐκεῖνον ἔχων ἐν πᾶσιν ὑπερασπιστὴν, ὃς διδάσκαλος καὶ
» ἴδιαν τῶν τέκνων αὐτοῦ χρηματίσας, ἀνὴρ ἐφωδιασμένος διὰ θεω-
» ρίας καὶ πράξεως ἀριστα, ζηλωτὴς παιδείας τῶν νέων ἓν, ἐστόλισε
» τὴν Ἀρχιεπισκοπὴν μετὰ σχολῶν ἐλληνικῆς καὶ μουσικῆς, καὶ
» διδασκάλων, φιλόπτωχος, ἀφιλάργυρος τὸν τρόπον, γενναῖος τὴν
» ψυχὴν, ἐσέμμνυε τὴν ἀρχιεπισκοπὴν, καὶ τὸ ἀρχιεπισκοπικὸν ὄνομα
» ἤγειρεν, εἰς οὐ τὴν τυχοῦσαν μεγαλοπρέπειαν, ὃς οὐδεὶς ἄλλος τῶν
» πρὸ αὐτοῦ, καὶ τῇ εἰδήσει τῶν ἐκκλησιαστικῶν τάξεων τὴν ἐκκλη-
» σίαν τῆς Κύπρου καὶ τὸ ἱερατεῖον εὐπρέπισεν· οὗτος πρώτην φρον-
» τίδα ἐπελάβετο νὰ ἐλευθερώσῃ τὴν πατρίδα τῶν δυσαπαντήτων
» δοσιμάτων καὶ τῶν ἀκορέστων ἔξουσιαστῶν ν' ἀναστεῖλῃ τὴν θρυμήν·
» δῆν πορευθεὶς εἰς Κωνσταντινούπολιν ἐνήργησε τοσοῦτον, ὥστε
» ἔφθασε νὰ καταπείσῃ τὸν βεζίρην νὰ κάμῃ ἔλεος εἰς τὸν ῥαγιάν,
» καὶ νὰ κατεβάσῃ ἀπὸ τὰ χαρατσοχάρτια ἀρκετὴν ποσότητα· ἀλλὰ φεῦ!
» ὑπό τινων κακοτρόπων ἔχθρῶν Τούρκων, καὶ τάχα Χριστιανῶν τῷ
» ὀνόματι, ὑπό τινος λέγω Κιρστὰ Μεσμέταγα Ἀλαγήμπεη τῆς Πάφου,
» τινὸς κακοκλήρου ιερέως Παφίου, τινὸς Μαρκέλλου καὶ Μοδίτου,
» καὶ Χοιροκοιτιώτου, καὶ ἄλλων φθονερῶν διαβαλθίσις εἰς τὸν βεζίρην
» ἐστάλη εἰς Κύπρον σιδεροδέσμιος, καὶ εἰς φυλακὴν ἐμβληθεὶς ἀπατ-
» τεῖτο πῶς ἔλαβεν ἀπὸ τὸν ῥαγιάν ἄνευ φερμανίου τρία καὶ πέντε γρά-
» σια· ἀλλ' εἰς τὴν ἔξετασιν ἐδείχθη ἀθώος τῆς διαβολῆς καὶ κατηγορίας

(1) Ἰστορία Χρονολογικὴ τῆς νῆσου Κύπρου, σελ. 315.